VAADE GÜMNAASIUMI TAGANT MÄNGUPLATSIDELE

Mänguplatsid gümnaasiumi taga on promenaadi kõige aktiivsem koht - siia on koondatud mitmekesiseid tegevusi kõgile Saku elanikele aastaringi kasutamiseks (talvel näiteks uisuplats ja kelgumäed). Mänguplatside temaatilist liigendust rõhutavad künkad ja lohud, mis aitavad ka müra levikut vähendada.

LÕIGE JÕE KOHALT 1:200

Tallinna maantee

8

Promenaad

SAKU KESKUSE MUSTER

Saku teaduslinnaku aluspõhjaks võiks olla muster, mis ühendab ajaloolise modernistliku keskkonna taastatava elurikkuse ja inimmõõtmega.

Loodav maastik on väljavaade tulevikku, mida kujundatakse teadlike valikute abil:
-Rikastada ja võimendada miljööd ja selle vahelduvust, näiteks klassikaline mõispark või põhjamaise modernismi pärand.
-Seejuures suurendada üksikute alade ajalooliselt kujunenud omapära (nn beetamitmekesisus) ja selget liigendust (tajutavad üleminekud ühelt alalt järgmisele)(vt skeem 1).
-Samal ajal suurendada ka keskpromenaadi telje sujuvust ja luua terviklik lugu/ läbilõige - järkjärguline või astmeline üleminek piki promenaadi ajatelge - kus erineva päritolu ja ajalooga keskkonnad ilmuvad järjest piki telge (nn alfamitmekesisus).
-Teha keskpromenaadist keskuse rohelise raamistiku "kandev" osa (vt skeem 2).
-Suurendada bioloogilist elurikkust.
-Toetada kohalikku ettevõtlust, teenuseid, programmilist mitmekesisust ja aastaringseid tegevusi.
-Toetada aktiivset liikuvat eluviisi, kuid luua liikumisteega paralleelne aeglane rada, kohaloleku tunne.

VAADE JÕE ÄÄRELE, PROMENAADI ALGUSELE

Õlletehase ja jõe vahel on Mõisapargi perspektiivne laiendus teisel pool jõge. Varem planeeritud jõepromenaadi küljel on kaldapealne serv viidud tagasi madalamale kõrgusele (ca 1 meeter tänasest madalamale) - parem kontakt veega. See loob võimaluse kaldaäärse terrassiga kohvikule. Jõe paisule on kavandatud keskpromenaadi pikendus vee kohal oleva terrassina.
Mõisapargi lõigus on rattatee erisatud muu katendiga, sest siin paralleelset (transiit)rattateed ei ole.

VAADE GÜMNAASIUMI EEST KIRSIPUUDELE

Inspireeritud Saku Jaapani-sidemetest. Kirsside õitsemine (sakura) tähistab ühtlasi meeldejäävalt kooliaasta lõppu.
Gümnaasiumi autoparklad on ümber paigutatud Teaduse tänava poole - olemasoleva puistu vahele kavandatud parkimisala on tugevalt liigendatud ja vett läbi laskva katendiga.

LÕIGE GÜMNAASIUMI KOHALT 1:200

PLAAN 1:400

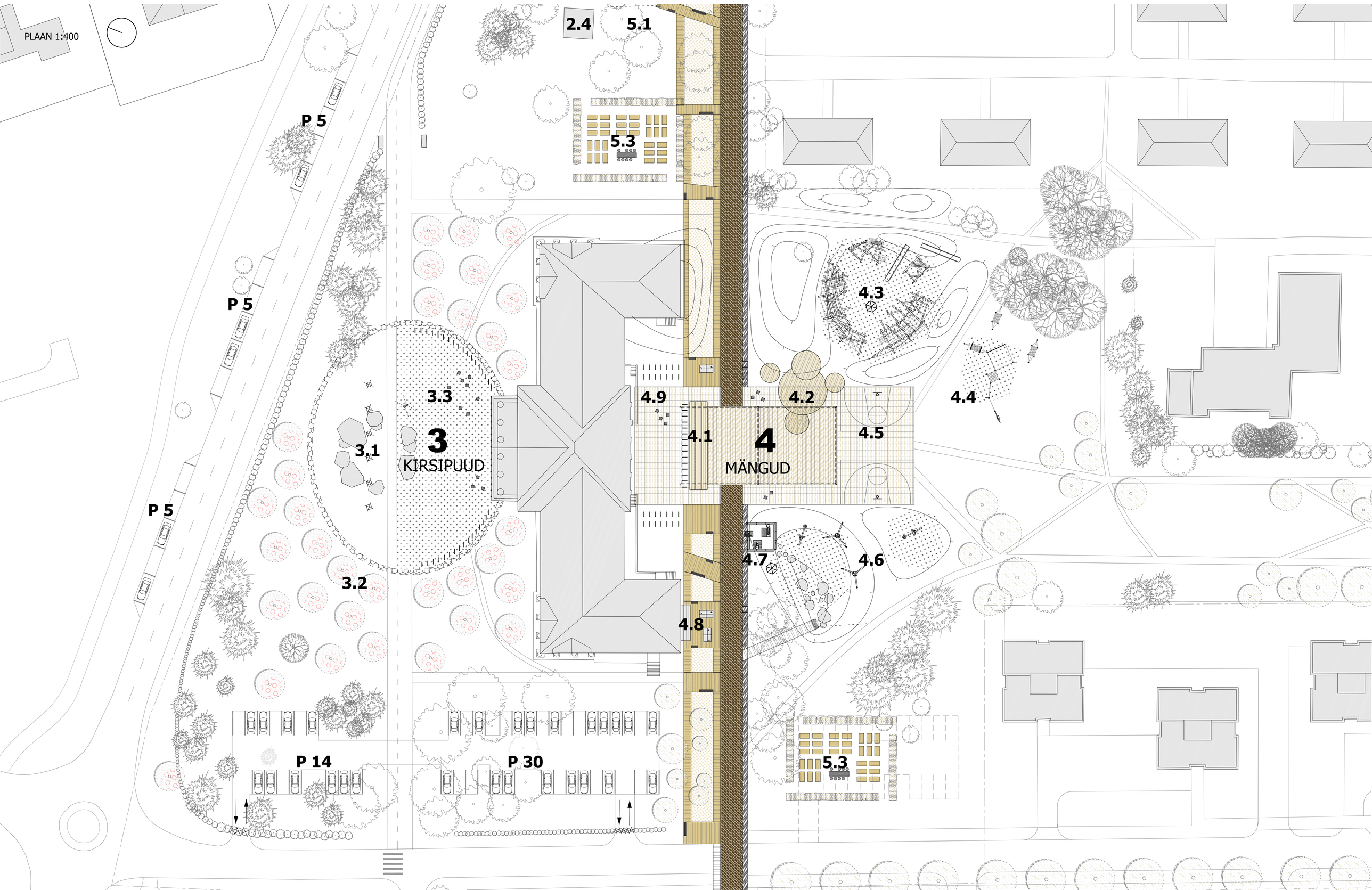

AEGLANE RADA 4/5

VAADE POE EEST TURUPLATSILE
Kujundatud on varikatuste ja väiksemate hoonetega liigendatud platsikesed. Eesmärk on luua võmalusi väikeäridele ja -teenustele, mis elavdaksid Saku keskust ja promenaadi. Läbi on mõldud hea juurdepääs ka autoga (uus parkimise ringtänav über Coopi)

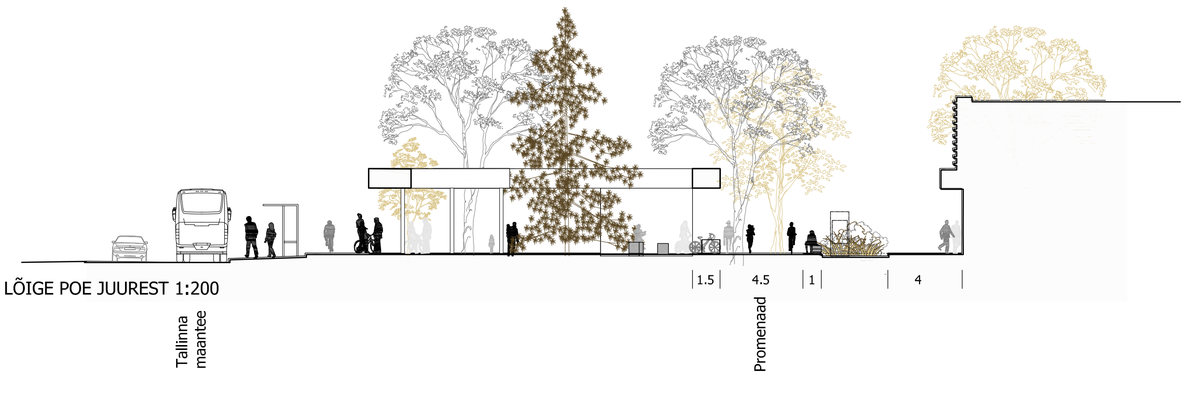

LÕIGE POE JUUREST 1:200

SKEEM 3: LIIKLUSSKEEM
Keskpromenaad on kogu pikkuses jalakäijate ala, välja arvatud ristuvad Pargi ja Teaduse tänavad ning Coopi ees ühesuunaline ringtänav (parkimiseks). Pikisuunas on keskpromenaad autovaba, kuid autoparklad ja -juurdepääsud paiknevad ümber promenaadi - nii on tagatud ligipääs ka autoga.

1 Sillal on sõidutee laiust kitsendatud, et vähendada kiirust ja laiendada kõnni-rattateed.
2 Promenaadi algusesse (õlletehase poole jõge) on lisatud ülekäik vahesaarega.
3 Mõisapargi mõlemale ülekäigule Tallinna mnt-st on lisatud vahesaar ja munakivi katend sõidukiiruse alla toomiseks ja ajalooliselt sobivama ilme loomiseks.
4 Tallinna mnt äärde on lisatud pikiparkimine (lisaparkimine, liikluse rahustamiseks).
5 Vaid Mõisapargis on rattatee promenaadi kõrval välja toodud eraldi katendina, edasi jätkub see promenaadil jagatud ruumis, kuna peamine (eraldatud) rattatee kulgeb piki Tallinna maanteed gümnaasiumi eest läbi.
6 Pargi tänavale on lisatud kõnniteed ja pikiparkimine.
7 Poe ümber on tehtud ringtänav, keskmises lõigus ühesuunaline. See võimaldab parkimist lahendada risti promenaadiga (nii on pood autoga hästi ligipääsetav, kuid autode mõju promenaadile väiksem).
8 Gümnaasiumi parkimine on ümber korraldatud Teaduse tänava poole puude vahele (risti promenaadiga) nii, et kooli esine ja promenaad on autodest vaba.
9 Teaduse tänavale on lisatud allee ühele küljele, et luua mõnusam ühendus Juubelitammede tänavale.
10 Keemiahoone ja staadioni vahelise parkla (Teaduse 6b) juurdepääs on viidud promenaadist eemale Teaduse tänavale.
11 Põhikooli ees on drop on off ala. Piki maanteed olev põhikooli parkla on eraldi sissesõiduteedega (ei ristu promenaadiga).

PLAAN 1:400

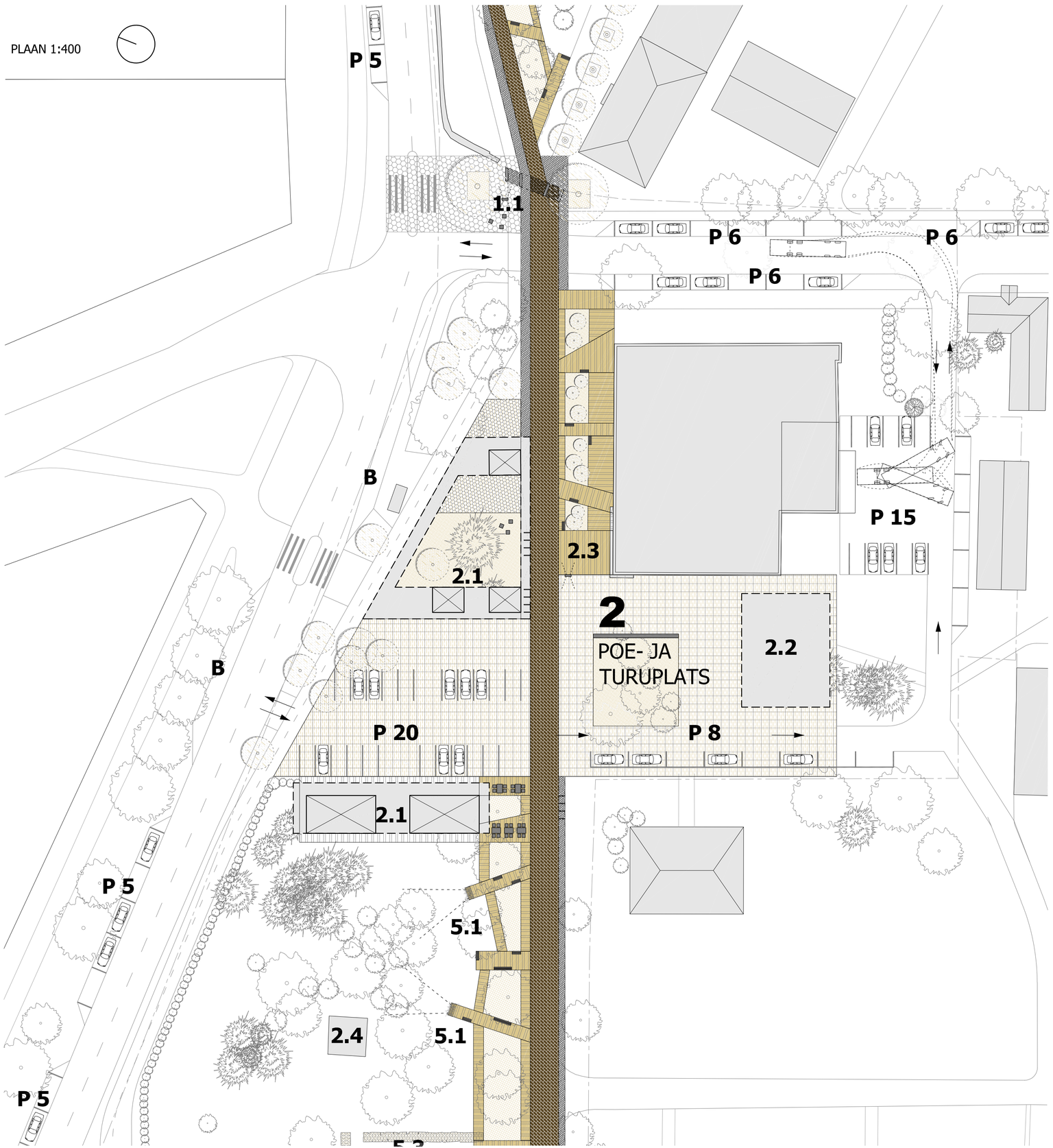

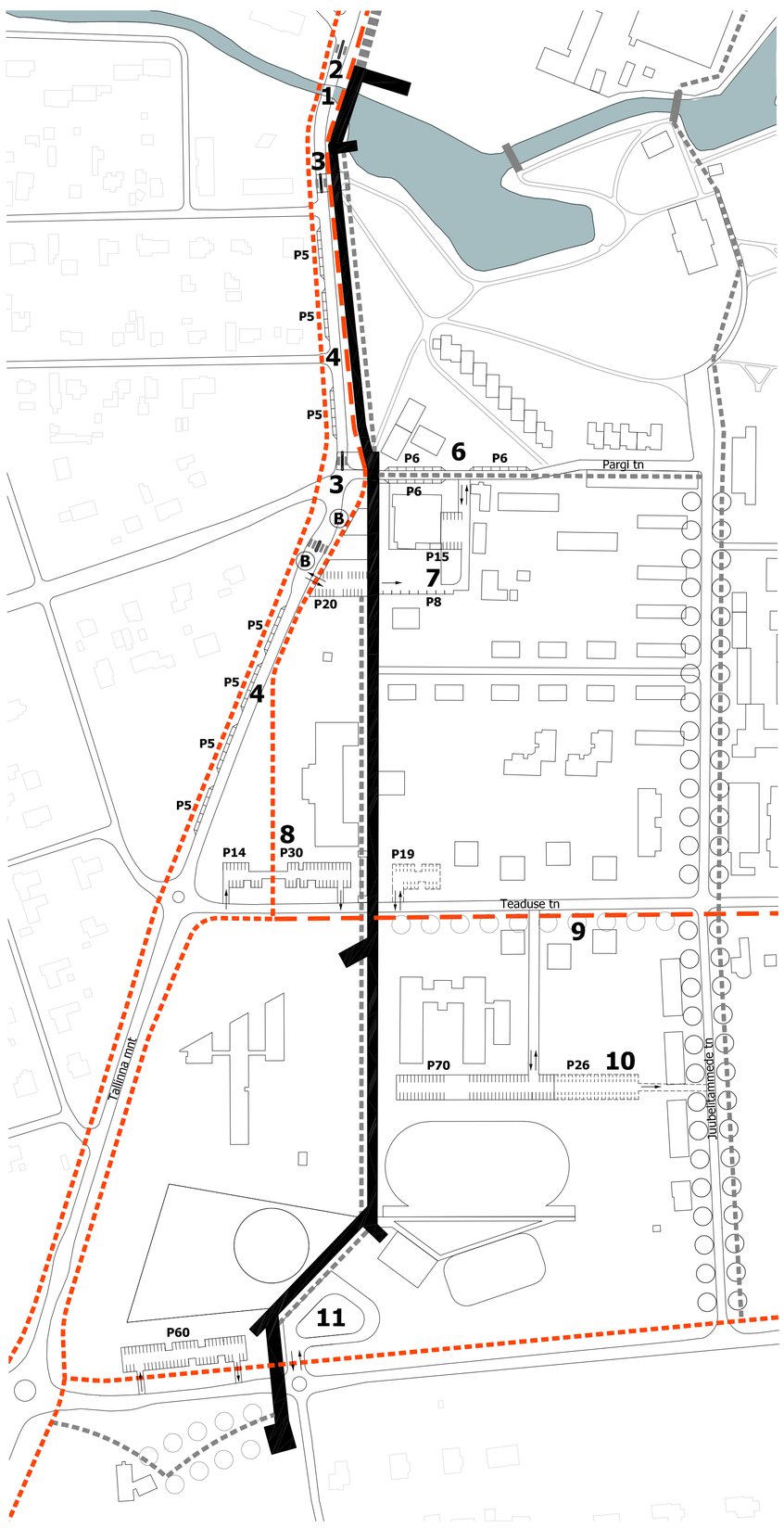

AEGLANE RADA 5/5

VAADE PIKKI PROMENAADI ELURIKKUSE NÄIDISALALE
Kaasaegne elurikkuse ala, seostatuna Taimekasvatuse Instituudi ja koolide õppetööga. Kujundatud on temaatilised alad - rikkalikku toidulauda pakkuvad kooslused tolmeldajatele, lindudele, putukatele ja liblikatele. Haridusliku külje tugevdamiseks varustatakse näidisalad viitade ja etikettidega.

KESKPROMENAADI ÜLESEHITUS:
Promenaadi ristlõige koosneb laiast (põhiliselt 4,5m laiusest) tellissillutisega kõnniteest, erinevat tüüpi haljastusega vaheribast ja haljastuse vahele (ja mullapinna) kohale paigutatud aeglasest rajast.
Ristlõige varieerub vastavalt (läbitava) lõigu iseloomule ja vajadustele:
-paindlik süsteem, mida saab varieerida kogu pikkuses
-moodulipõhine, st saab lisada ja ümbervahetada haljastust või eri tegevusi.
-koosneb sarnastest ehituslikest elementidest, mis on kombineeritud tüüpsetest toodetest (mitte eritellimused)
-on roheline, aga selge arhitektuurse süsteemiga
-ei mõju tühjana, kui seal kedagi ei ole - tekib liigendus ja võimalus rahulikumaid-aktiivsemaid olemiskohti vaheldada
-keskse rohelise riba teema võiks olla seotud taimekasvatuse instituudiga

1 Lai promenaad, oranž klinkersillutis (olulisim miljööala materjal) – kiirem teekond
2 Vaheriba, haljastus erinev
3 Aeglane rada – aeglasem teekond, rada haljastuse vahel, aluskihid mullapinna tervikut ei katkesta.

Promenaadi ribale on kokku koondatud aktiivsed tegevused (erinevad mänguplatsid jmt).
Keskpromenaadi avatud raamistik jätab erinevaid võimalusi keskuse edasiarendamiseks tulevikus.

LÕIGE 1: 50

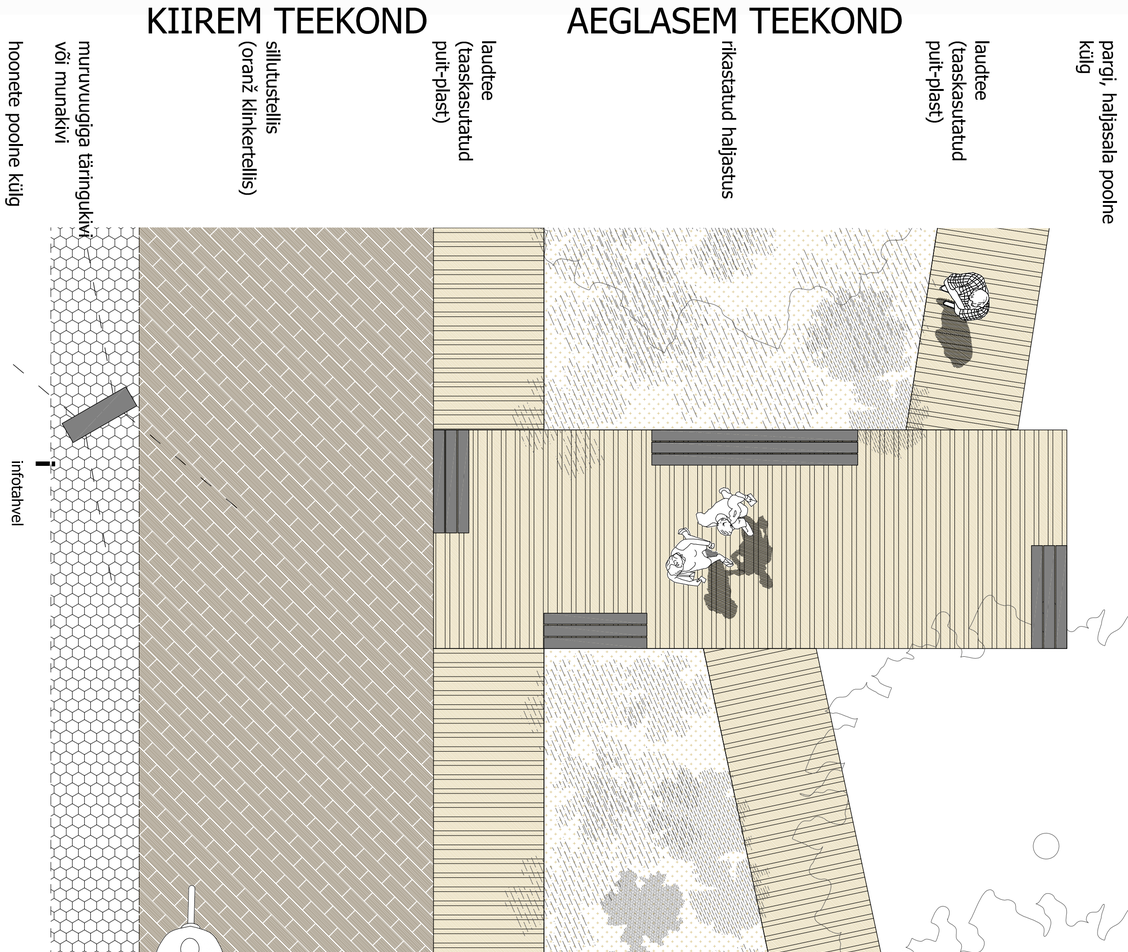

PLAAN 1: 50

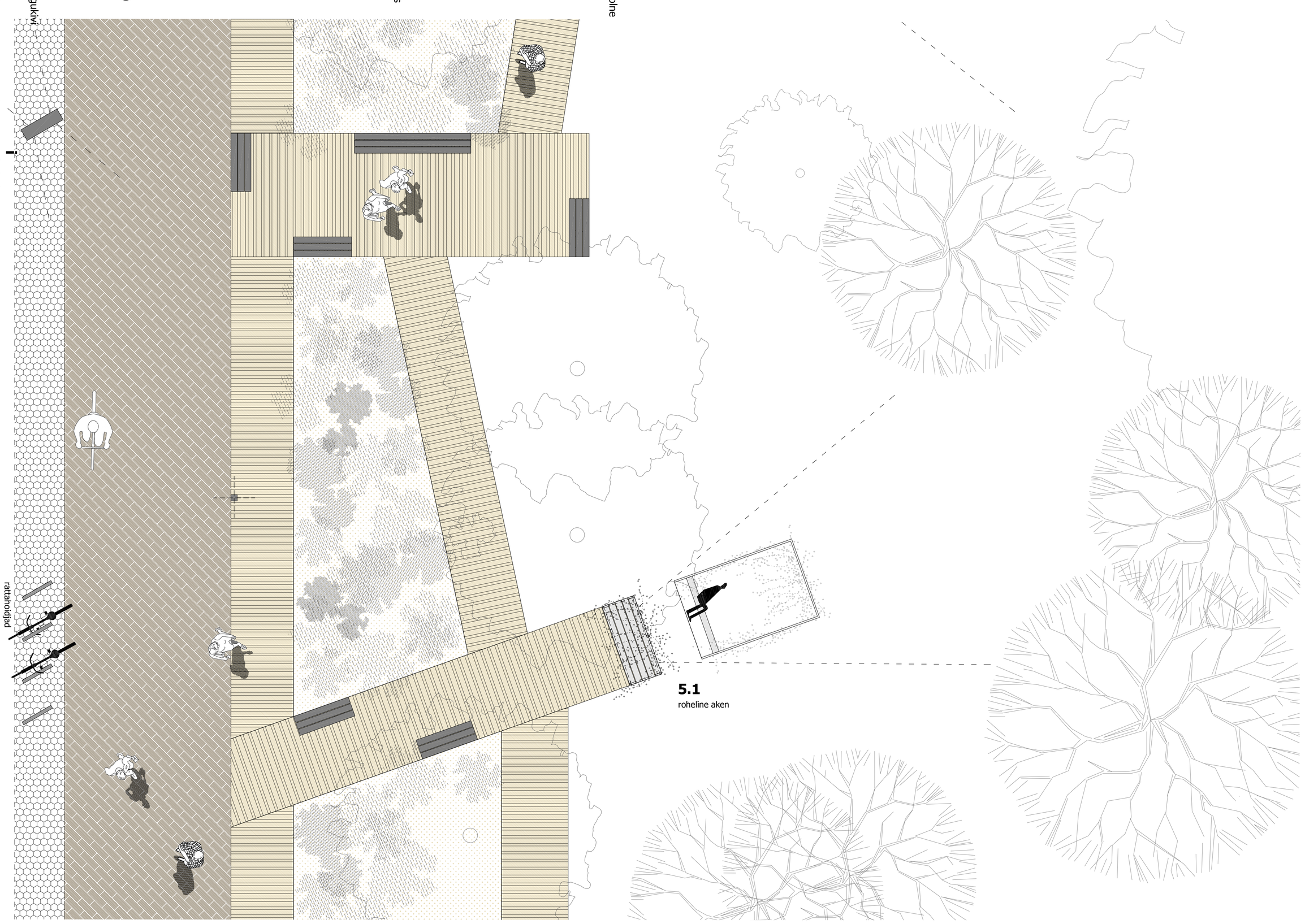

AEGLANE RADA 1/5

SKEEM 1: KESKPROMENAAD – LÄBILÕIGE KESKUSEST
Promenaadi teljega ristuvad erineva programmi, miljöö, tänavate, hoonestuse ja haljastusega alad. See on asukoha väärtus, mida on töös edasi arendatud.
Promenaadi alguseks on jõeäärne terrass ja klassikaline mõisapark. Keskosas on teemaks modernistlik teaduslinnak. Promenaadi viimasest veerandit esindavad uued spordi ja hariduse ehitised.
Kõki neid lõike on töös arendatud nende ajaloolist loogikat arvestades, kuid kaasaegses tõlgenduses.

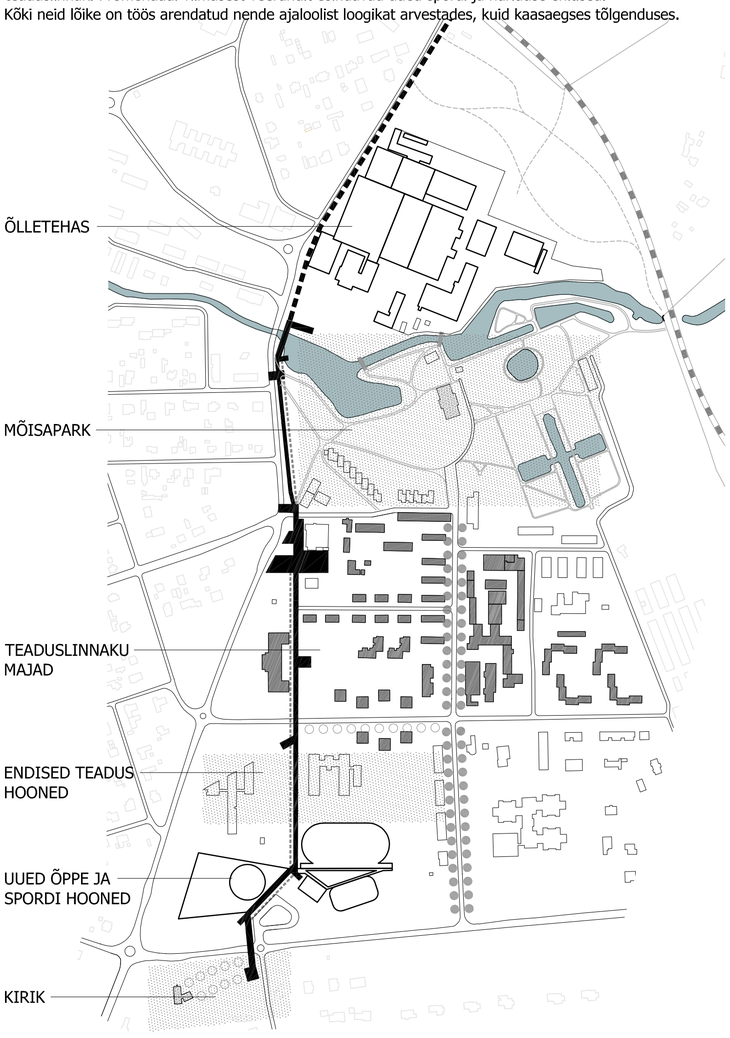

SKEEM 2: KESKUSE ROHELINE RAAMISTIK
Promenaadi teljega risti olevad rohelised koridorid ühendavad uue promenaadi Saku keskuse teise peatänava -Juubelitammede teega. Haljastus ja taastatav elurikkus algab klassikalisest mõisapargist ja muutub piki promenaadi järjest kaasaegsemaks ja metsikumaks:
1 Jõe õlletehase küljel on vähendatud parklat ja taastatud parki. Liitumine tulevase jõepromenaadiga.
2 Mõisapark
3 Kooli tagune haljak on kujundatud pargilikuna (rohkete radadega), et taasluua sujuv side vallamajaga.
4 Teaduse tänavale on lisatud allee ühele küljele, et luua mõnusam ühendus Juubelitammede tänavale.
5 Kaasaegse elurikkuse lõik: kooli- või kogukonnaaed, linnaloomad, toidusalu.
6 Uusi spordi ja haridushooneid ühendav pargiriba
7 Promenaadi lõpus maastik tõuseb, mis on künkal paikneva vaateterrassiga veelgi esile toodud.
8 Keskuse rohelise raamistiku ja uue promenaadi perspektiivne jätk hõlmab raudeejaama ja terviserajad, moodustades keskuse rohevõrgustikule tagamaa.

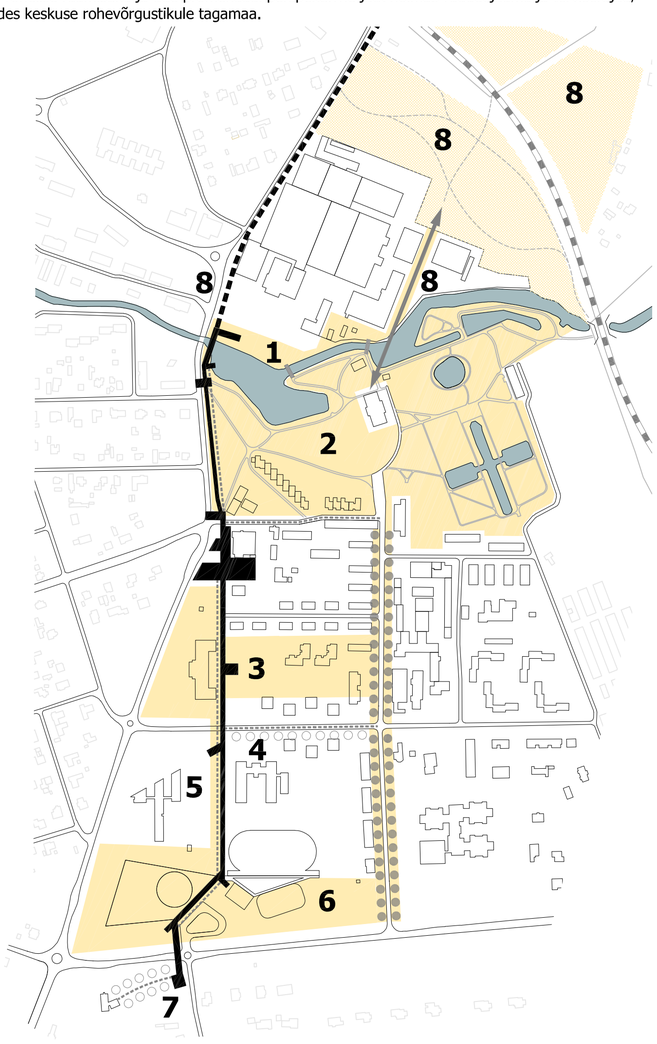

TEEKONNA LÕIGUD (vt numbrid plaanil):

1 MÕISAPARK JA JÕE ÄÄR
Õlletehase ja jõe vahel on Mõisapargi perspektiivne laiendus teisel pool jõge. Varem planeeritud jõepromenaadi küljel on kaldapealne serv viidud tagasi madalamale kõrgusele (ca 1 meeter tänasest madalamale) - parem kontakt veega. See loob võimaluse kaldaäärse terrassiga kohvikule. Jõe paisule on kavandatud keskpromenaadi pikendus vee kohal oleva terrassina.
Mõisapargi lõigus on rattatee erisatud muu katendiga, sest siin paralleelset (transiit)rattateed ei ole.
1.1 Uus pargiväärav. Metallsõrestik, (roni-)taimed.
1.2 Puidust platvorm paisu tehnilise käigutee asemel. Siia tekib olemiskoht suunaga lõunasse.
1.3 Perspektiivne hoone (kohvik), ca 1m madalamal parklast, avatud terrassiga jõe suunas.

2 POE JA TURU PLATS
Kujundatud on varikatuste ja väiksemate hoonetega liigendatud platsikesed. Eesmärk on luua võimalusi väikeäridele ja -teenustele, mis elavdaksid Saku keskust ja promenaadi.
Läbi on mõeldud hea juurdepääs ka autoga (uus parkimise ringtänav ümber Coopi).
2.1 Varikatused paviljonidega (nt turg, bussiootekoda, wc-d, väliraamatukogu, kohvik)
2.2 Varikatus paviljonidega või uus hoone
2.3 Poe sissepääsuala istmete ja haljastusega
2.4 Pargi paviljon

3 KIRSIPUUD
Inspireeritud Saku Jaapani-sidemetest. Kirsside õitsemine (sakura) tähistab ühtlasi meeldejäävalt kooliaasta lõppu. Gümnaasiumi autoparklad on ümber paigutatud Teaduse tänava poole, olemasoleva puistu vahele kavandatud parkimisala on tugevalt liigendatud.
3.1 Lipuplats
3.2 Kirsipuud paigutatud ovaalselt
3.3 Rattahoidjad ja istmed

4 MÄNGUPLATSID
Mänguplatsid gümnaasiumi taga on promenaadi kõige aktiivsem koht - siia on koondatud mitmekesiseid tegevusi kõigile Saku elanikele aastaringi kasutamiseks (talvel näiteks uisuplats ja kelgumäed).
Mänguplatside temaatilist liigendust rõhutavad künkad ja lohud, mis aitavad müra levikut vähendada.
4.1 Astmestik, õuesõpe
4.2 "Lava"
4.3 Ronimis- ja liiva-ala küngaste vahel
4.4 Rippkiiged
4.5 Tänavakorvpall
4.6 Erinevad kiiged
4.7 Veemängud
4.8 Pinks
4.9 Rattahoidjad

5 ELURIKKUSE NÄIDISALA
Kaasaegne elurikkuse ala, seostatuna Taimekasvatuse Instituudi ja koolide õppetööga.
Kujundatud on temaatilised alad - rikkalikku toidulauda pakkuvad kooslused tolmeldajatele, lindudele, putukatele ja liblikatele. Haridusliku külje tugevdamiseks varustatakse näidisalad viitade ja etikettidega.
5.1 Roheline aken, valitud vaatesuundadele paigutatud rahulik istekoht, raamistatud lehtlana.
5.2 Tolmeldajatele, lindudele, putukatele ja liblikatele atraktiivsed puud, põõsad ja püsikud
5.3 Kooli- või kogukonnaaed, ümbritsetud hekiga
5.4 Lõkkeplats
5.5 Linnaloomad (näiteks kanad)

6 KOOL JA KIRIK
Enne lõppu ristub promenaad Saku-Tõdva maanteega, promenaadi põhiharu pikeneneb sümboolselt üle maantee rajatava vaateterrassini. Sealt kuni kirikuni on kavandatud kitsam allee.
6.1 Drop on-off
6.2 Vaateterrass
6.3 Kiriku allee